

ماجراهای تاریخی رازی. پزشک بزرگ ایران

پزشک عجیب

خیلی از پزشکان از کارهای رازی تعجب می کنند. مثلاً با پنبه، داروهای گیاهی را روی زخم‌ها می گذارد. تا حالا کسی از پنبه استفاده نکرده است... یا محلولی از مس و سرکه می سازد و با آن زخم بیماران را شست و شو می دهد. بیمارستان ری خیلی مجهز است و شاگردان رازی پزشکان خوبی هستند. برای همین هم دستمزد زیادی می گیرند. اما رازی دستور می دهد بیمارانی که فقیرند، پول ندهند. رازی رییس بیمارستان و مشهورترین پزشک است. باید بیشتر به ملاقات پادشاهان و درباریان مریض برود؛ ولی او بیشتر به بیماران فقیر سرکشی می کند.

کیمیاگری!

نزدیک به چهل سال از عمر زکریا می گذرد. او در آزمایشگاه چیزهای مهمی کشف کرده است: مثل الکل، گوگرد، اسیدسولفوریک و... اما نتوانسته از آهن طلا بسازد. حالا چشم‌های او بر اثر بخار مواد شیمیایی آسیب دیده است. پس پیش پزشک می رود و درمان می شود. پزشک بابت این درمان از او ۵۰۰ دینار می خواهد. برق از سر رازی می پرد و چشمانش چهار تا می شود! به پزشک می گوید: «کیمیاگری کار توست نه آن کاری که من می کنم!»

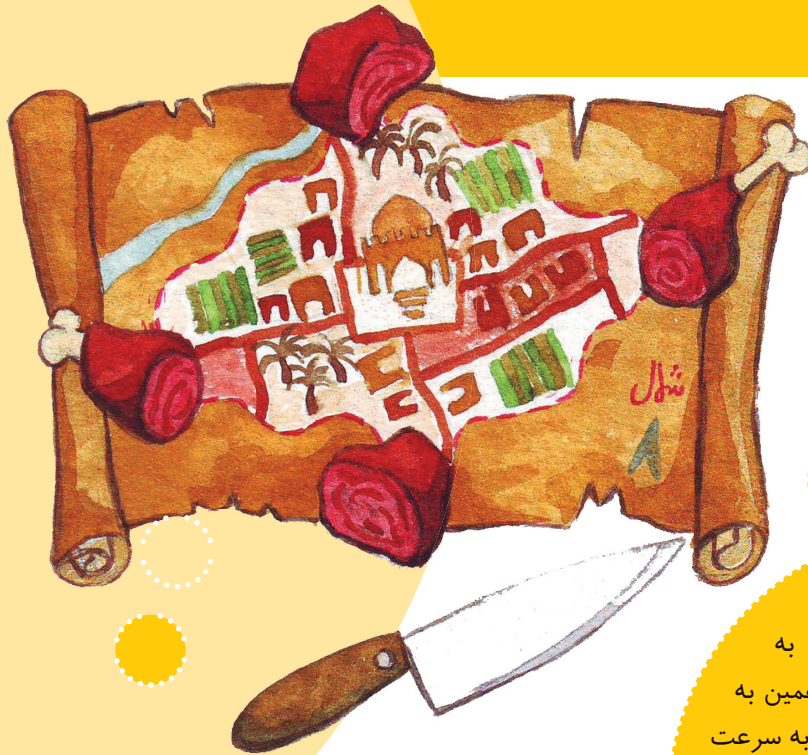
- خداحافظ کیمیاگری!... سلام بر پزشکی!...
و برای آموختن علم طب به بغداد می رود.

او الان بهترین پزشک بغداد است. قرار شده بیمارستانی تاسیس بشود که او رییس آن باشد. از او می پرسند بیمارستان را کجای شهر بسازیم؟... رازی به آن‌ها می گوید یک تکه گوشت را به چهار قسمت تقسیم کنید و در چهار نقطه‌ی شهر بگذارید. هر جا که گوشت دیرتر فاسد شد، بیمارستان را همان جا بسازند. یعنی خوش آب و هوا و پاکیزه‌ترین قسمت شهر.

رازی داروساز

زکریا به غیر از شیمی، پزشکی و فلسفه به کار دارو سازی هم مشغول بود. به خاطر همین پنجم شهریور را روز بزرگداشت رازی و روز داروسازی نام گذاری کرده‌اند. رازی شاگردانش را مأمور می کند که چند حیوان بیاورند، رازی به آن حیوانات دارو می دهد. چون هم شیمی و ترکیب مواد را می داند و هم از پزشکی... بنابراین داروهای درست می کند و به حیوانات می دهد تا ببیند اثرش خوب است یا بد. اگر خوب باشد، دارو را به آدم‌ها هم می دهد.

بغداد

رازی در سنّ چهل سالگی به پزشکی علاقه پیدا کرد. به خاطر همین به شهر بغداد رفت تا آن را یاد بگیرد. او به سرعت بهترین پزشک زمان خود و رییس بیمارستانی در بغداد شد. بعد به ری برگشت و تا آخر عمر رییس بیمارستان ری بود. شهر ری در آن زمان، مرکز علم و ادبیات ایران بود. رازی در گیاهشناسی، زمین‌شناسی، نورشناسی و هواشناسی هم مهارت داشت.

زندگی رازی

«زکریای رازی» حدود هزار و صد سال پیش زندگی می‌کرد. او یکی از مهم‌ترین پزشکان ایران و جهان اسلام بوده است. رازی در سال ۲۵۱ هجری قمری در «ری» به دنیا آمد. یعنی در زمان حکومت سامانیان.

رازی به دو چیز معروف است: کشف الکل و پزشکی... اما کارهای او، فقط این‌ها نیست. او کاشف اسید سولفوریک و گوگرد هم هست. رازی به کیمیاگری می‌پرداخت تا بتواند فلزات معمولی را به طلا تبدیل کند. با این که رازی هیچ وقت در این کار موفق نشد، اما به خاطر تلاش‌هایش، در علم شیمی پیشرفت کرد.

رازی در سنّ ۶۲ سالگی از دنیا رفت. در این موقع چشمانش به شدت ضعیف شده بود.

زیرا در زیر نور شمع، بیشتر از بیست هزار صفحه کتاب نوشته بود.

کتاب‌های رازی

رازی آدم پر جنب و جوشی بود. بنابراین بیش از دویست جلد کتاب نوشت. خیلی از این کتاب‌ها، چند صد سال در دانشگاه‌های اروپا تدریس می‌شد. او نخستین کسی بود که درباره‌ی بیماری حصبه کتاب نوشت. معروف‌ترین کتاب او در پزشکی «الحاوی» است.

